

ПСИХОЛОГІЯ / ПСИХОЛОГИЯ

УДК 331.446.4

Іван Алмашій
(Мукачєво, Україна)

КОМУНІКАТИВНІ ОСОБЛИВОСТІ В ЕКОЛОГОСПРЯМОВАНИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ

У статті розглянуто психологічні особливості спілкування в діяльності екологічних громадських організацій при використанні інформаційно-комунікаційних платформ. В залежності від ставлення людей до втілення екологоспрямованого нововведення в діяльності громадських організацій розглянуто п'ять груп, які по-різному формують зв'язки при взаємодії.

Ключові слова: екологічна мислення, молодь, екологічний простір, інтернетресурс, екологічні організації.

The article deals with the psychological peculiarities of communication innovations in the activities of environmental NGOs when using information and communication platforms. The concept of "environmental education innovation" has been added. Depending on the attitude of people towards the implementation of green innovation in the activities of public organizations, five groups are considered, which differently form their social position on innovation.

Key words: ecological thinking, youth, ecological space, internet resources, information society.

Постановка проблеми. Взаємодія членів громадських організацій та об'єднань відіграє центрове значення, оскільки є необхідною умовою існування відповідних інституцій. Форма і технологічні особливості взаємною загострюють дану проблематику в умах віддаленої взаємодії. Тож разом з різноманітністю пропонованих технологічних рішень виникає необхідність у структуризації взаємодії членів організації та формуванні практичних рекомендації даного процесу.

Аналіз актуальних досліджень і публікацій. Над проблематикою комунікації в різних організаціях працювали І. Балабанов, В. Василенко, Л. Ващенко, Л. Галіцина, Ф. Гельфер, С.Квіт, П.Емерт, В.Брукс, Г.Почепцов, В.О.Чмига, О. М. Руденко, О. Семенюк, М. Олешков, Ф. Бацевич, Г. Горох, В. Карпалюк, Є. Ключєв та ін.

Мета статті: розглянути актуальні психологічні аспекти комунікативних процесів в екологічних громадських організаціях та об'єднаннях.

Результати дослідження. Ключовими складовими ефективних комунікацій є дані – це неопрацьовані цифри й факти, які відображають окремий аспект дійсності; а також інформація – це дані, представлені у вигляді або формі, які мають сенсові навантаження. Інформація є цінною, якщо вона достовірна, своєчасна, повна й доречна. Комунікативний процес розпочинається, коли одна особа (відправник) хоче передати факт, ідею, думку чи іншу інформацію комусь іншому (одержувачу). Ця інформація має значення для відправника незалежно від того, чи вона проста й конкретна, чи складна й абстрактна. Наступна дія – це кодування інформації у формі, що відповідає ситуації. Кодування може набувати форми слів, виразу обличчя, жестів, або навіть художнього вираження й фізичних дій [5].

У процесі запровадження будь-якого обґрунтованого нововведення утворюється принаймні п'ять груп людей, які по-різному реагують на зміни [1; 2, с. 128]:

– особи, які негативно ставляться до нововведень та надають перевагу традиційним методам, способам, формам роботи, іноді чинять опір конкретному нововведенню, намагаються залучити до цього і тих, хто ще повністю не визначився;

– вербальні противники на словах виявляють незадоволення нововведеннями, однак за власною ініціативою не вдаються до жодних практичних кроків, які б унеможливили зміни;

– особи, які байдуже ставляться до будь-яких змін та нововведень, вважають, що нововведення не вплине на їх трудову діяльність;

– прихильники як правило схвалюють і на словах підтримують нову ідею, однак у конкретній справі малоініціативні, іноді у них виникають сумніви щодо ефективності й актуальності конкретного варіанта проекту;

– ентузіасти як ініціатори або активні прихильники змін підтримують їх і на словах так і на практиці, намагаються залучити до нової справи якомога більше осіб.

Етапи процесу нововведень: ініціація нововведення, прийняття рішення про необхідність впровадження інновації, розробка нововведення – підготовка проекту, розрахунок ризиків, підготовка технічної, економічної, юридичної бази, підготовчий етап до нововведення,

впровадження нововведення, експлуатація нововведення [3].

Побудови комунікативних конструктів у щоденному режимі і динаміці подій більшість молоді вважає, що при обговоренні проектів (впроваджуючи етап II, III) найкращими платформами у обговоренні нововведення виступають соціальні мережі:

– Фейсбук. Одна з найпопулярніших СМ дозволяє користувачам створити профілі з фотографіями, обмінюватися повідомленнями, запрошувати друзів, організувати власні групи. На цій платформі можна використовувати комунікативний конструкт «Cisco WebEx» для організації онлайн-конференцій.

– Твітер. СМ – мікроблогів, яка дозволяє користувачам надсилати короткі текстові повідомлення з можливістю прикріпити фото.

– Тамблер. Також сервіс мікроблогів, який дозволяє користувачам розміщувати текстові повідомлення, зображення, відео, посилання, цитати та аудіозаписи. Більшість функцій цієї СМ доступні користувачу у «стрічці», де можна зробити запис а також бачити записи блогів від інших користувачів.

– Укроупен. У СМ вбудована пошукова система новин, яка дає можливість не тільки бути в курсі останніх подій, а й обговорити ці події з користувачами.

– Інстаграм надає можливість не лише обміну фотографія, але і обмінюватись короткими коментарями.

– Гугл плюс, соцмережа дає можливість користувачам ділитися повідомленнями, фотографія та відеороликами [5].

Ядро та формуюча частина впровадженень ідей відбувається ефективніше (особливо якщо нововведення є широкомасштабним та ключає делегування повноважень і в декілька етапів) з використанням веб-сайтів.

Проведені опитування молоді 14-35 років показує відповідні відношення до реалізації ідей в громадських організаціях та об'єднаннях з використанням веб-сайтів:

– 14-17 років (56 % – підтримує ідею, 44 % – вважає достатнім використання соціальних мереж);

– 17-23 роки (71 % молоді підтримує ідею використання веб-сайтів);

– 24-35 роки (93 % опитаних підтримує дану ідею, 72% з них вважають за доцільним синхронізацію коротких повідомлень на електронну пошту).

Зростання відсотку молоді з підтримкою веб-сайтів може свідчити, що з віком молодь біль зайнята і є досить проблематично тримати окрему «картину» ідеї з використанням соціальних мереж. Також більшість опитуваних наголосили на необхідності формування «структурного дерев» сайту на одному екрані з подальшим розгалуженням його логічних складових.

Висновки. В подальшому важливим є дослідження та розробка структури сайтів та інформаційних платформ на основі соціально-психологічних характеристик молоді з можливістю поділу інформації на групи та спрямуванні учасників відповідного процесу до ефективного втілення відповідних ідей.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Прищак М. Д., Лесько О. Й. Психологія управління в організації : навчальний посібник. [2-ге вид., перероб. і доп.]. Вінниця, 2016. 150 с.
2. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія управління : навч. посібник. К. : Академвидав, 2003. 568 с.
3. Зубар І. Р. Психологічні засади процесу та результату нововведення в організації. Вінницький національний технічний університет. 2019. URL: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hum/all-hum2018/paper/download/4689/3762>
4. Комунікації в організаціях: процес, типи, зв'язки, бар'єри [WORKING REPORT FOR 2020]. [online] Available at: <https://osvita.ua/vnz/reports/management/15040/>.
5. Top-10 socialnich merezh [WORKING REPORT FOR 2017]. [online] Available at: <https://tyzhden.ua/News/192825>.

*Zuxra Ergasheva, Fotima Ergasheva
(Uzbekistan)*

PSIXOLOGIYA FANIDAGI «PSIXODIAGNOSTIKA» ATAMASINI HAYOTDAGI O'RNI

Psixologik-pedagogik diagnostikaning asosiy yo'nalishlari pedagogik amaliyotning talab darajasidan kelib chiqqan holda shakllanmoqda. Shu sababli ham uning yo'nalishlarini bu yo'nalishlarning mohiyatini psixologik-pedagogik diagnostika pedagogik amaliyotning qaysi sohalarida qo'llanilishini ko'rsatib o'tish dolzarb hisoblanadi.

Kalit so'z: *Jamiyat, ta'lim, psixologiya, psixodiagnostika, metodologik, tashxis, o'qituvchi, pedagog-psixolog faoliyat, texnologiya, miqdoriy baholash.*

Jamiyat ijtimoiy-iqtisodiy va ilmiy–texnikaviy taraqqiyotiga yangicha qaraydigan mustaqil fikrlovchi, ishbilarmon, buyuk kelajak poydevorini quruvchi yoshlarni tarbiyalash respublikamiz pedagoglari oldida turgan muhim vazifalardan biridir. Ta'lim islohoti jarayonida bu ulkan vazifani to'la amalga oshiradigan, zamonaviy va jahonning eng ilg'or ta'lim texnologiyalardan mohirona foydalana oladigan pedagog kadrlarga ehtiyoj har qachongidan ortadi.

Psixologiya fanida «psixologik tashhis qo'yish» so'zining ikki xil tushunchasi mavjud. Birinchisi, «psixodiagnostika» - amaliyotda turli psixodiagnostik usullardan foydalanish mumkin bo'lgan psixologik bilimlar doirasini ifodalab, u o'z ichiga tashhis jarayonini amalga oshirishda muhim ahamiyat kasb etadigan quyidagi qator masalalarni qamrab oladi:

1. Psixologik xususiyatlar tabiati va ularni ilmiy baholash imkoniyatlarining mavjudligi qanday?
2. Psixologik xususiyatlarni aniqlash jarayonida va miqdoriy baholash vaqtdagi umumiy bo'lgan ilmiy asoslar holati qay tarzda?
3. Hozirgi vaqtda qo'llanilayotgan psixodiagnostik usullar qabul qilingan umumilmiy, metodologik talablarga qanchalik mos keladi?
4. Psixodiagnostikaning turli usullariga qo'yiladigan metodologik talablar nimalardan iborat?
5. Amaliy psixodiagnostika, jumladan, tashhis jarayonlarini amalga oshirish sharoitlariga qo'yiladigan talablar, olingan natijalarni qayta ishlash va tahlil qilish usullarining ishonchlilik darajasini asosligi qanday?
6. Psixodiagnostik metodlarning ilmiyligini tekshirish va ularni yaratish jarayonlari qanday amalga oshadi?

Ikkinchisi, «Psixodiagnostika» - psixologik tashhisning amaliy jihati bilan bog'liq bo'lgan psixologning maxsus faoliyat doirasini o'z ichiga qamrab oladi.

Bunda, nafaqat ilmiy, nazariy balki, psixodiagnostikani tashkillashtirish va uni amalga oshirish jarayoniga aloqador amaliy masalalar yoritiladi. Uning tarkibini:

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>